

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **P. spol., a.s., v likvidácii**, so sídlom V., IČO: X., zast. Mgr. Z. V., advokátom, M. proti odporcom: **1/ Ing. G. V.**, bytom H., **2/ Ing. Š. C.**, bytom V., **3/ Ing. I. L.**, bytom Ď., zast. JUDr. M. K., advokátom, F., **o zaplatenie 923 495 Sk (30 654,42 Eur) s príslušenstvom, o návrhu na zámenu účastníka v konaní**, na odvolanie odporcu 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v K. zo dňa 04.12.2006, č. k. 2Cb 22/2004-76, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v K. zo dňa 04.12.2006, č. k. 2Cb 22/2004-76 **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zo dňa 04.12.2006 pripustil zámenu účastníka na strane navrhovateľa tak, že z konania vystúpila spoločnosť P., spol. a.s., v likvidácii a na jej miesto vstúpila spoločnosť T., a.s., Š. (v súčasnosti P.), K., IČO: X..

Súd v odôvodnení uviedol, že navrhovateľ dňa 27.9.2005 požiadal o zmenu účastníkov na strane navrhovateľa z dôvodu, že na spoločnosť T., a.s. bola zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.5.2005 postúpená predmetná pohľadávka. Zároveň navrhovateľ predložil predmetnú zmluvu a postupník so zmenou súhlasil.

Proti uzneseniu podal odporca 3/ včas odvolanie, v ktorom navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a konanie zastaviť. Nakoľko dňa 03.12.2005 zanikol navrhovateľ výmazom z obchodného registra bez právneho nástupcu, čím stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, prvostupňový súd nemohol pripustiť zmenu navrhovateľa.

Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 28.02.2007, sp. zn. 2 Obo 12/2007, napadnuté uznesenie zrušil a konanie zastavil, pričom v zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ výmazom z obchodného registra dňa 03.12.2005 zanikol, a teda nemá spôsobilosť byť účastníkom konania. Keďže po zániku právnickej osoby nie je možné v konaní rozhodnúť o vystúpení neexistujúcej právnickej osoby a vstupe na jej miesto inej právnickej osobe, odvolací súd napadnuté uznesenie ako rozhodnutie vydané v rozpore so zákonom zrušil a konanie v zmysle ust. § 107 ods. 4 O.s.p. zastavil.

Proti uzneseniu podala spoločnosť T., a.s. prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom dovolanie a navrhla uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, pretože v čase výmazu navrhovateľa z obchodného registra mal prvostupňový súd vedomosť o postúpení pohľadávky na dovolateľa, pričom boli zároveň splnené zákonné podmienky na vyhovenie návrhu v zmysle ust. § 92 ods. 3 O.s.p. Súčasne dovolateľ poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 24/97, podľa ktorého dochádza k odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR vtedy, ak sa „každý“ zákonom stanoveným spôsobom domáhal svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, avšak súdna ochrana mu poskytnutá nebola. Dovolateľ tiež poukázal na skutočnosť, že O.s.p. nerieši takúto situáciu, čo sa však neprieči naplneniu zmyslu a účelu občianskeho súdneho konania, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu je nespravodlivé, keďže postupník by mal znášať negatívne dôsledky navrhovateľa, ktorý po ukončení likvidácie podal návrh na výmaz spoločnosti z obchodného registra.

Dovolací súd uznesením zo dňa 30.11.2009, sp. zn. 1 Obdo V 45/2007 rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí uviedol, že navrhovateľ predložil zmluvu o postúpení pohľadávky, ako i návrh na zmenu účastníka konania v čase, keď bol ako subjekt práv a povinností zapísaný v obchodnom registri. V zmysle ust. § 154 ods. 1 v spojení s ust. § 167 ods. 2 O.s.p. je síce pre uznesenie rozhodujúci stav v čase jeho vydania, t. j., že navrhovateľ je vymazaný z obchodného registra, avšak uznesenie odvolacieho súdu nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, keďže dovolateľovi bolo odňaté právo na spravodlivý proces, pričom ustanovenia ústavy majú prednosť pred znením zákona. Dovolateľ kvalifikovaným spôsobom prejavil vôľu byť účastníkom konania na strane navrhovateľa, pričom účinnosť takéhoto prejavu nemôže byť závislá na zániku doterajšieho navrhovateľa, keď dovolateľ so súhlasom súdu v zmysle ust. § 92 ods. 2 O.s.p. vstupuje do konania na miesto doterajšieho účastníka. Ak sa miesto doterajšieho navrhovateľa uvoľnilo pred skončením konania, dovolateľ, ktorý vôľu vstúpiť

prejavil ešte v čase existencie navrhovateľa, môže vstúpiť na jeho miesto. Dovolací súd zároveň uviedol, že ak pre odstup času nedošlo vo veci k zmene skutkového stavu, odvolací súd je povinný umožniť dovolateľovi vstúpiť do konania na strane navrhovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací /§ 10 ods. 2 O.s.p./ prejednal napadnuté uznesenie podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 243d ods. 1 O.s.p. a preskúmal podľa ust. § 214 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Podľa ust. § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa ust. § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa ust. § 92 ods. 2 O.s.p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Podľa ust. § 92 ods. 3 O.s.p., súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2 a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Dňa 23.05.2005 uzavrel navrhovateľ ako postupca so spoločnosťou T., a.s. ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom bolo postúpenie pohľadávky vo výške 923 495 Sk (30 654,42 Eur). Pohľadávka pozostávala z nároku na náhradu škody spôsobenej navrhovateľovi členmi predstavenstva navrhovateľa, t. j. odporcami 1/, 2/ a 3/, neoprávneným priznaním a vyplatením peňažných prostriedkov vo výške 923 495 Sk (30 654,42 Eur). Za škodu zodpovedajú odporcovia 1/, 2/ a 3/ spoločne a nerozdielne v zmysle ust. § 194 ods. 6 Obchodného zákonníka.

Dňa 27.09.2005 podal navrhovateľ návrh na zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa z dôvodu postúpenia pohľadávky. Postupník so vstupom do konania na miesto navrhovateľa súhlasil.

Dňa 03.12.2005 bol navrhovateľ z obchodného registra vymazaný, čím mu zanikla spôsobilosť byť účastníkom konania.

Navrhovateľ uzavrel so spoločnosťou T., a.s. zmluvu o postúpení pohľadávky v čase, keď bol riadne zapísaný do obchodného registra, čím na spoločnosť T., a.s. v zmysle ust. § 524 Občianskeho zákonníka prešli práva a povinnosti z predmetnej pohľadávky. Súčasne navrhovateľ podal návrh na zmenu účastníka konania a postupník súhlasil so zmenou a vstupom do konania ešte v čase existencie navrhovateľa.

Nakoľko prvostupňový súd vydal uznesenie o pripustení spoločnosti T., a.s. do konania, nie vinou postupníka, po značne dlhej dobe od podania návrhu, t. j. dňa 04.12.2006, kedy už navrhovateľ neexistoval, bolo by nespravodlivé, resp. v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nepripustiť zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa, keď v konaní boli splnené zákonné podmienky ustanovené v § 92 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať odvolanie.

V Bratislave 5. mája 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová